

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0822U100403

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 25-01-2022

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сліпенюк Василь Володимирович

2. Slipeniuk Vasyl Volodymyrovych

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право. Право

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 14-01-2022

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

III. Відомості про дисертацію

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 41.051.030

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, буд. 2, м. Одеса, Одеська обл., 65082, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, буд. 2, м. Одеса, Одеська обл., 65082, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 10.15.15

Тема дисертації:

1. Конституційне право особи на використання в судочинстві рідної мови або мови, якою вона володіє
2. Constitutional right of a person to use a mother tongue or the language that the person comprehends in the legal proceedings

Реферат:

1. Дисертація присвячена дослідженню конституційного права особи на використання в судочинстві рідної мови або мови, якою вона володіє. З'ясовано, що у правовій науці наявні фрагментарні дослідження конституційного права особи на використання в судочинстві рідної мови або мови, якою вона володіє, які здійснювались протягом трьох періодів: дорадянського, радянського та незалежності, в контексті правового статусу перекладача, принципу мови судочинства та реалізації мовних відносин в українському суспільстві. Доведено, що генеза даного права також здійснювалась протягом трьох періодів: дорадянського, радянського та незалежності. Аргументовано конституційну природу права особи на використання в судочинстві рідної мови або мови, якою вона володіє, з огляду на наявність у ньому формально-правової,

змістовної та процесуальної складових. Сформульовано поняття «конституційне право особи на використання в судочинстві рідної мови або мови, якою вона володіє» та визначено ознаки даного права. Обґрунтовано, що досліджуване право відноситься до групи громадянських прав і свобод людини. Особливу увагу зосереджено на співвідношенні із правом на справедливий суд та правом на безоплатну правову допомогу. Визначено поняття, ознаки та систему міжнародних стандартів забезпечення досліджуваного права, що відображені у міжнародних договорах у сфері прав людини. Здійснено класифікацію останніх в залежності від ступеня обов'язковості, територіально-просторової дії, кола адресатів та суб'єктів встановлення. Аргументовано, що позиція ЄСПЛ щодо проблемних питань реалізації даного права, нині є сталою, а усю сукупність рішень, в яких вона сформована, класифіковано на окремі групи: щодо підстав та специфіки залучення перекладача, щодо визначення рівня володіння мовою, щодо обсягу перекладу, щодо якості перекладу та щодо оплатності послуг перекладача. Визначено поняття, ознаки та систему гарантій досліджуваного права. Останні розподілено залежно від змісту та виду на загальні (політичні, соціальні, економічні та культурні) та спеціальні (юридичні) гарантії. Здійснено аналіз специфіки нормативно-правового регулювання досліджуваного права на національному рівні. Встановлено низку недоліків та запропоновано системні зміни, які висвітлені в двох законопроектах. Охарактеризовано механізм реалізації досліджуваного права. Особливу увагу звернуто на розкриття його елементів: способів, засобів та умов реалізації. Встановлено, що перекладач має відповідати лінгвістичним та нормативним вимогам. Запропоновано при Державній судовій адміністрації України та її територіальних управліннях створити Відділи судового перекладу. Сформульовано рекомендації щодо забезпечення умов надання лінгвістичної допомоги особі, яка не володіє державною мовою.

2. Ph.D. thesis is devoted to exploring constitutional right of a person to use a mother tongue or the language that the person comprehends in the legal proceedings. It was found that in legal science there are fragmentary studies of this constitutional right, which have been carried out during three periods: pre-Soviet, Soviet and period of Independence, in the context of the legal status of translators, the principle of the language of justice and the realization of language relations in Ukrainian society. It was proved that the genesis of this right was also carried out during three periods: pre-Soviet, Soviet and Independence. The constitutional nature of a person's right to use a mother tongue or the language that the person comprehends in the legal proceedings was argued, taking into consideration the presence in its structure of formal-legal, substantive and procedural components. The concept of «the constitutional right of a person to use a mother tongue or the language that the person comprehends in the legal proceedings» was formulated and the features of this right were defined. It was justified that the explored right belongs to a group of civil rights and freedoms. Particular attention is drawn to the co-relation with the right to a fair trial and the right to free legal aid. The notion, features and system of international standards of ensuring the studied right, which are described in international agreements in human rights' field, were defined. Mentioned above agreements were classified according to their degree of mandatory, territorial and spatial validity, the range of addressees and subjects of establishment. It was argued that the ECHR's position on the problematic issues of enforcement of this right is stable nowadays, and the totality of the judgments in which it has been formed was classified into separate groups: concerning the grounds and specifics of the involvement of an interpreter, concerning the definition of language proficiency, the scope of translation, the quality of translation and the compensation of interpreter's services. The notion, features and system of guarantees of the researched right were defined. The latter's been divided on the basis of content and type into general (political, social, economic and cultural) and special (legal) guarantees. The specifics of the explored right's normative-legal regulation at the national level were analysed. A number of shortcomings were identified, and systemic changes were proposed, which are represented in two draft laws. The mechanism of realization of the researched right was characterized. Particular attention was paid to the disclosure of its elements: methods, means and conditions. It was found that the interpreter must meet some linguistic and normative requirements. It was suggested to create Court Interpreting Units within the State Judicial Administration of Ukraine and its territorial departments. Recommendations for providing conditions for linguistic assistance to a person who does not speak the state language were proposed.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кармазіна Катерина Юріївна
2. Karmazina Kateryna Yuriyivna

Кваліфікація: 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кулі-Іванченко Ксенія Костянтинівна
2. Kuli-Ivanchenko Kseniia Kostiantynivna

Кваліфікація: 12.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Савчин Михайло Васильович

2. Savchyn Mykhailo Vasylovych

Кваліфікація: 12.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Степанова Тетяна Валеріївна

2. Stepanova Tetyana Valeriivna

Кваліфікація: 12.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гаран Ольга Володимирівна

2. Haran Olha Volodymyrivna

Кваліфікація: 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Миколенко Олена Миколаївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Миколенко Олена Миколаївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.